

Schyłek martyrologii?

Muzea i miejsca pamięci w obliczu zmian społecznych i technologicznych w 4 pokoleniu powojnia

CALL FOR PAPERS

26-27.11.2020

Muzeum Stutthof w Sztutowie, ul. Muzealna 6, 82-110 Sztutowo

Fot. Wiesław Leszczyński, Muzeum Stutthof w Sztutowie 2019

Niewzruszone, jak się wydawało i stałe od ponad 70 lat monolityczne wyobrażenie o Świadcach i miejscach pamięci w muzeach na terenach byłych obozów na naszych oczach definiuje się od nowa. Otacza nas świat szybkiej informacji, *fake newsów*, borykamy się z wyzwaniami związanymi z obserwowanym przejściem z pamięci komunikatywnej w pamięć kulturową. Nie zawsze wyobrażenie humanistów muzealników na temat tego, czym jest dobra wystawa muzealna zgodne jest z tym, co proponują projektanci, inżynierowie i architekci skupieni na jej technologicznym aspekcie. Często zaczynamy się zastanawiać już nie nad tym, co będzie za 15-20 lat, a nad tym co, jak i do kogo będziemy tworzyć przekaz muzealny za 4 czy 5 lat.

Czy Martyrologia jako cierpienie i męczeństwo narodu lub pewnej grupy społecznej i Pamięć jako jej emanacja jednostkowa i społeczna są ważne w XXI wieku? Czy w ogóle struktury, treści, zbiory muzeów i miejsc pamięci, formy upamiętniania, a zwłaszcza zebrane relacje Świadków są jeszcze opowieścią o traumie i martyrologii, czy też nie stały się po prostu jeszcze jednym rozdziałem w zasobie muzeów historycznych? Czy nasi następcy nie zastąpią przekazu świadków hologramami lub zastępami rekonstruktorów? Czy wojna i cierpienie to w ogóle coś odczuwalnie trudnego w dobie transmisji on-line i licznych gier RPG, w których już dziś można wcielić się w uciekającego z obozu więźnia? Jak funkcjonuje i definiuje swój system wartości współczesny gość muzealny? Czy czwarte-pięte pokolenie w ogóle w jakikolwiek sposób obchodzi doświadczenia ich pradziadków i babć? Po co i jak w ogóle pamiętać dziś TAMTE czasy? Czy nie jest tak, że martyrologia, która towarzyszyła nam od szkolnych lat, była medialnym towarzyszem życia kilku powojennych pokoleń i zostawiła na nas silny emocjonalny ślad po prostu dziś przeminęła, w edukacji, popkulturze i nowych rytuałach codziennego pamiętania? To tylko niektóre z pytań, które chcielibyśmy postawić uczestniczkom i uczestnikom konferencji.

Do uczestnictwa w konferencji zapraszamy teoretyków i praktyków związanych z pamięcią, miejscami i muzeami pamięci, pedagogów, socjologów, językoznawców, historyków, artystów, wszystkich dla których definiowanie współczesnych form i praktyk pamiętania i upamiętniania nieodległej historii jest bardzo ważnym społecznie i politycznie wyzwaniem.

Zagadnienia podzielono na 4 moduły tematyczne, z których każdy będzie przedstawiony przez zaproszonego prelegenta. Po każdym wystąpieniu programowym planowane są sesje rozwijające interdyscyplinarnie studia przypadku.

Proponowane moduły:

- 1) polityka i pamięć,
- 2) świadkowie i pamiętanie,
- 3) instytucje pamięci,
- 4) społeczne pamiętanie nieinstytucjonalne.

Całość planujemy zamknąć debatą oksfordzką pokazującą możliwy odbiór i interpretacje tematu konferencji przez licealistów, będących także uczestnikami konferencji oraz wystąpieniem muzealnika-praktyka sumującym obserwacje i przewidywania związane z tematem.

Zaproszeni wykładowcy plenarni:

Moduł I: *Polityka i pamięć*: **dr hab. Anna Ziębińska-Witek**, prof. Wydziału Historii UMCS w Lublinie

Moduł II: *Świadkowie i pamiętanie*: **dr Piotr Filipkowski**, adiunkt w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie

Moduł III: *Instytucje pamięci*: **dr Piotr W. A. Cywiński**, dyrektor Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu

Moduł IV: *Społeczne pamiętanie nieinstytucjonalne*: **prof. dr hab. Dorota Folga-Januszewska**, zastępca dyrektora Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, wykładowca ASP w Warszawie, prezydent sekcji polskiej ICOM

Ważne daty:

Termin nadsyłania abstraktów: 30.03.2020

Informacja o przyjęciu abstraktów: 30.05.2020

Program: 15.06.2020

Opłata konferencyjna w wysokości **200 pln** do 30.06.2020

Termin konferencji:

Przyjazd: 25.11.2020 (środa)

Obrady: od 9:00 dn. 26.11. do 18:00 dn. 27.11.2020 (czwartek-piątek)

Wyjazd: 28.11.2020 (sobota)

Strona konferencji:

www.stutthof.org

Kontakt: stutthof2020@gmail.com

Rada Naukowa konferencji:

Prof. dr hab. Bogdan Chrzanowski, UG

Prof. UW dr hab. Waldemar Czachur

Prof. dr hab. Andrzej Gąsiorowski, UG

Prof. UAM dr hab. Izabella Main

Dr Violetta Rezler-Wasielewska, dyrektor Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach/Opolu

Komitet Organizacyjny:

Piotr Tarnowski, dyrektor Muzeum Stutthof
dr Marcin Owskiński, Dział Naukowy Muzeum Stutthof

Prof. UAM dr hab. Anna Weronika Brzezińska, Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa UAM

Prof. UAM dr hab. Małgorzata Fabiszak, Wydział Anglistyki UAM

mgr Patryk Dobkiewicz (sekretarz), Wydział Anglistyki UAM.

Stutthof | Muzeum Stutthof w Sztutowie
NIEMIECKI NAZISTOWSKI OBÓZ KONCENTRACYJNY I ZAGŁADY (1939-1945)

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU